# Çocuk Diş Hekimliğinde Temel Bilgiler ve Klinik Uygulamalar

**Editörler**
Prof. Dr. Murat ÜNAL
Uzm. Dt. Tuğba YILDIRIM

Vizetek
Yayıncılık

# Çocuk Diş Hekimliğinde Temel Bilgiler ve Klinik Uygulamalar

**Editörler**

Prof. Dr. Murat ÜNAL

Uzm. Dt. Tuğba YILDIRIM

**Yazarlar**

Ali Diyar AYDINYURT - Ayça Hande SARI - Ayşe Cemre GÖKÇE - Ayşe Işıl CİHAN
Betül YAZMACI - Çiğdem GÜLER - Duygu FİŞEK ÖZDEMİR - Elif BİLGİN
Emre Serhan ALPER - Ezgi EROĞLU ÇAKMAKOĞLU - Gizem AKDEMİR - Gizem Nur KESER
Güldeste AYDIN - Halime Nur SÖYLEMEZ - Hazal ÖZCAN - Hazar Baha KARADENİZ
Lal TOSYALI - Mehmet Sinan DOĞAN - Meltem KARAHAN - Merve ATAM
Merve SARIASLAN - Murat ÜNAL - Mustafa Enes ŞEN - Özlem KARABIYIK
Saliha Yağmur YILDIZ - Selin USTA - Tuğba YILDIRIM - Tuğçe DİŞYAR - Zeynep ÖZTÜRK

**E-ISBN:** 978-625-382-510-2
**DOI:** 10.54637/vizetek.9786253825102

---

Copyright © Vizetek
Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Vizetek Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine aittir.
Vizetek Yayıncılık'ın izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, elektronik, mekanik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.
Bu kitap, elektronik (e-kitap) formatlarında yayımlanmaktadır.
Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazar(lar)ına aittir.

---

**Yayın Tasarımcısı / Koordinatörü:** Büşra KULAKSIZ
**Kapak Tasarımı & Dizgi-Mizanpaj:** Samet TORUN
**Yayım:** Ankara | Ekim, 2026

**Materyal Türü:** Elektronik Kitap (Çevrim içi / Web tabanlı)
**Elektronik Yayın Formatı:** PDF Elektronik
**Yayın Tipi:** Adobe Ebook Reader

Vizetek
Yayıncılık

Seyranbağları Mah. İncesu Cad. 10/2 Çankaya/ANKARA
**Tel.:** (0312) 482 00 11
**Web:** www.vizetek.com.tr
**E-mail:** vizetekyayincilik@gmail.com
**Yayıncı Sertifika No:** 41575

# İÇİNDEKİLER

**1. BÖLÜM**

SÜT VE SÜREKLİ DİŞLERİN GELİŞİMİ VE ERÜPSİYONU ..... 2
*Hazal ÖZCAN*

**2. BÖLÜM**

SÜT VE DAİMİ DİŞLERDE ÇÜRÜK TEŞHİS YÖNTEMLERİ ..... 24
*Özlem KARABIYIK ÖZGÜROL*

**3. BÖLÜM**

DAİMİ DİŞLERDE VİTAL PULPA TEDAVİLERİNE
GÜNCEL YAKLAŞIMLAR ..... 36
*Ali Diyar AYDINYURT*
*Selin USTA*
*Murat ÜNAL*

**4. BÖLÜM**

ÇOCUK DİŞ HEKİMLİĞİNDE BİYOAKTİF RESTORATİF MATERYALLER:
GELENEKSELDEN GÜNCELE KLİNİK YAKLAŞIMLAR ..... 48
*Güldeste AYDIN*
*Betül YAZMACI*
*Mehmet Sinan DOĞAN*

**5. BÖLÜM**

Çocuk Diş Hekimliğinde İntranazal Deksmedetomidin:
Temel Farmakoloji, Klinik Kullanım ve Güvenlik ..... 58
*Saliha Yağmur YILDIZ*

**6. BÖLÜM**

ÇOCUK DİŞ HEKİMLİĞİNDE AĞRI YÖNETİMİ:
MEKANİZMALAR, DEĞERLENDİRME VE KLİNİK STRATEJİLER ..... 83
*Merve ATAM*
*Ayça Hande SARİ*

**7. BÖLÜM**

PEDİATRİK DENTAL TEDAVİLERDE
DAVRANIŞ YÖNLENDİRMENİN ROLÜ ..... 109
*Mustafa Enes ŞEN*
*Tuğçe DİŞYAR*
*Zeynep ÖZTÜRK*

**8. BÖLÜM**

PEDODONTİDE ÇOCUK DAVRANIŞININ PSİKOLOJİK VE
GELİŞİMSEL TEMELLERİ ..... 131
*Meltem KARAHAN*
*Lal TOSYALI*

**9. BÖLÜM**

ÇOCUKLARDA KULLANILAN DAVRANIŞ YÖNLENDİRME TEKNİKLERİ ..... 152
*Ayşe Cemre GÖKÇE*

**10. BÖLÜM**

ÇOCUK DİŞ HEKİMLİĞİNDE GELENEKSEL DAVRANIŞ YÖNLENDİRME
TEKNİKLERİNİN DİJİTAL VE TEKNOLOJİK MODİFİKASYONLARI ..... 183
*Hazar Baha KARADENİZ*

**11. BÖLÜM**

ÇOCUKLARDA ANTİBİYOTİK KULLANIMI ..... 206
*Gizem AKDEMİR*
*Ayşe Işıl CİHAN*

**12. BÖLÜM**

MİNİMAL İNVAZİV DİŞ HEKİMLİĞİNDE REZİN İNFİLTRASYONU ..... 221
*Halime Nur SÖYLEMEZ*
*Elif BİLGİN*

**13. BÖLÜM**

GÜMÜŞ DİAMİN FLORÜR ..... 241
*Gizem Nur KESER*
*Ezgi EROĞLU ÇAKMAKOĞLU*

**14. BÖLÜM**

Süt Dişlerinde Güncel Prefabrike Kuron Sistemleri:
Gelenekselden Yeni Nesil Yaklaşımlara ..... 261
*Emre Serhan ALPER*
*Çiğdem GÜLER*

**15. BÖLÜM**

PEDİATRİK HASTALARDA
ORAL YUMUŞAK DOKU LEZYONLARINA YAKLAŞIM ..... 285
*Merve SARIASLAN*
*Duygu FİŞEK ÖZDEMİR*

**16. BÖLÜM**

ÇOCUKLARDA ODONTOJENİK APSELER: TANI VE TEDAVİ YAKLAŞIMLARI ..... 298
*Tuğba YILDIRIM*

# ÖN SÖZ

Çocuk Diş Hekimliğinde Temel Bilimler ve Klinik Uygulamalar başlıklı bu eser çocuk diş hekimliği alanındaki temel bilgileri ve klinik yaklaşımları bir arada sunarak diş hekimlerine ve diş hekimliği fakültesi öğrencilerine geniş kapsamlı bir başvuru kaynağı sunmak amacıyla hazırlanmıştır. Ayrıca bu eser çocuk sağlığıyla ilgilenen ve tıp fakültelerinin ilgili dallarındaki hekimler için de yararlı bir kaynak niteliğindedir.

Bu eserin hazırlanmasında katkısı olan bölüm yazarlarına ve yayımlanarak okuyuculara ulaştırılmasını sağlayan Vizetek Yayıncılık yönetimine teşekkür ederiz. Kitabın diş hekimlerine ve çocuklarda ağız-diş sağlığıyla ilgilenen tüm hekimlere katkı sağlamasını temenni eder, saygılarımızı sunarız.

**Prof. Dr. Murat ÜNAL**

**Uzm. Dt. Tuğba YILDIRIM**

# 1. BÖLÜM

## SÜT VE SÜREKLİ DİŞLERİN GELİŞİMİ VE ERÜPSİYONU

Hazal ÖZCAN[1]

### 1. Giriş

Diş gelişimi, embriyonik dönemde başlayan ve diş germinin oluşumundan kron ve kök gelişimine, erüpsiyona ve fonksiyonel dentisyonun oluşmasına kadar devam eden çok aşamalı ve dinamik bir süreçtir. Odontogenez; oral epitel ile nöral krest kökenli ektomezenşim arasındaki karşılıklı ve ardışık etkileşimlerle düzenlenmekte, bu süreç sonucunda dişin mineralize dokuları ile destekleyici periodontal dokular gelişmektedir. Süt dişlerinin gelişimi intrauterin yaşamın erken dönemlerinde başlarken, sürekli dentisyona ait ilk diş germleri de prenatal dönemde oluşmaya başlamaktadır (Kuc et al., 2026; Novacescu et al., 2025).

Diş erüpsiyonu, diş gelişiminin önemli aşamalarından biri olup süt ve sürekli dişlerin ağız ortamında ortaya çıkma zamanı ve sırası belirli bir gelişimsel düzen göstermektedir. Bununla birlikte erüpsiyon kronolojisi farklı popülasyonlar arasında değişkenlik gösterebilmektedir. Süt ve sürekli dişlerin erüpsiyon zamanlaması üzerinde popülasyona ve bireye özgü özelliklerin yanı sıra cinsiyet, büyüme ve beslenme durumu, gestasyonel ve perinatal özellikler ile sosyoekonomik faktörlerin etkili olabileceği bildirilmektedir (Muthu et al., 2024; Vandana et al., 2024).

Çocuk diş hekimliğinde normal diş gelişimi ve erüpsiyon sürecinin bilinmesi, dentisyonun gelişiminin değerlendirilmesi ve erüpsiyon zamanındaki farklılıkların yorumlanması açısından önem taşımaktadır (Muthu et al., 2024; Vandana et al., 2024). Popülasyona özgü erüpsiyon verileri ile süt ve sürekli dişlerin erüpsiyon zamanı ve sırasına ilişkin bilgiler, çocuklarda tanı ve tedavi planlamasında klinik açıdan yararlı bir temel oluşturmaktadır (Bayrak et al., 2012; Çoban et al., 2018).

[1] Dr. Öğr. Üyesi, Altınbaş Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Çocuk Diş Hekimliği Ana Bilim Dalı; ORCID: 0000-0002-5190-8081.